

Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren

Vereniging van waterbedrijven in Nederland

vereniging van
woningcorporaties

ENERGIE
NEDERLAND

Landelijk Convenant Vroegsignalering

DE ONDERGETEKENDEN:

NVVK, vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren, statutair gevestigd te Amsterdam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer M. Florijn en de heer R.C.H. van den Tillaar, hierna te noemen "**NVVK**";

VNG, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer L.K. Geluk, hierna te noemen "**VNG**";

en:

Aedes, vereniging van woningcorporaties, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer M. van Rijn, hierna te noemen "**Aedes**";

Energie-Nederland, branchevereniging van energiebedrijven, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M. van der Laan, hierna te noemen "**Energie-Nederland**";

Vewin, vereniging van drinkwaterbedrijven, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.H. de Groene, hierna te noemen "**Vewin**";

Zorgverzekeraars Nederland, vereniging van zorgverzekeraars, statutair gevestigd te Zeist, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer D.J. van den Berg, hierna te noemen "**Zorgverzekeraars Nederland**";

tezamen te noemen: **Partijen**,

Landelijk Convenant Vroegsignalering

OVERWEGENDE DAT:

- a. Er sprake is van een groeiend aantal personen dat in een problematische schuldsituatie verkeert of dreigen te verkeren, wat leidt tot tal van maatschappelijke problemen zoals armoede, sociale uitsluiting en gezondheidsproblemen;
- b. Problematische schuldsituaties zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en schuldsituaties in een zo vroeg mogelijk stadium dienen te worden gesignaleerd, zodat tijdig kan worden ingegrepen en passende ondersteuning kan worden aangeboden;
- c. Partijen landelijk een samenwerking wensen aan te gaan om hun leden te stimuleren om, door middel van het tijdig signaleren van betalingsachterstanden en het inzetten van gerichte ondersteuning op lokaal niveau, het hiervoor geschetste doel te bereiken;
- d. Partijen hun leden willen faciliteren met vroegsignalering aan de slag te gaan vanuit de gedachte dat een gecoördineerde aanpak een grotere kans geeft op het structureel oplossen van betalingsproblemen van huishoudens en daarmee ook in het belang is van Partijen, schuldenaren en de maatschappij;
- e. Vroegsignalering met ingang van 1 januari 2021 een plicht is voor gemeenten binnen de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
- f. In het kader van verschillende (afsluit-)regelingen energiemaatschappijen, zorgverzekeraars, drinkwaterbedrijven en woningverhuurders verplicht zijn om, na het voeren van een sociaal incassotraject, betalingsachterstanden aan gemeenten te melden;
- g. Persoonlijk contact bij betalingsachterstanden preventief werkt om verdere escalatie en daarmee schuldsituaties te voorkomen en het vroegtijdig aanpakken van de oorzaken van wanbetalingen de kans vergroot op een structurele oplossing;
- h. Sommige klanten van leden van Aedes, Energie-Nederland, Vewin en Zorgverzekeraars Nederland hun vaste lasten niet (kunnen) betalen, waarna een incassotraject in gang gezet wordt met mogelijk daarop volgend een gerechtelijke procedure, heffing kosten met zich mee brengt;
- i. De NVVK als belangenbehartiger van de bij haar aangesloten gemeentelijke kredietbanken, publieke en private instellingen, streeft naar uniformiteit en hoogwaardige onafhankelijke dienstverlening op het terrein van schuldhulpverlening;
- j. VNG vertegenwoordiger is van alle gemeenten, die vanuit hun publieke taak verantwoordelijk zijn voor schuldhulpverlening;
- k. Aedes, Energie-Nederland, Vewin en Zorgverzekeraars Nederland brancheverenigingen zijn van respectievelijk de woningcorporaties, energiemaatschappijen, drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars;
- l. Dat verschillende leden van de NVVK en VNG met verschillende leden van Aedes, Energie-Nederland, Vewin en Zorgverzekeraars Nederland onderling convenanten hebben afgesloten en de behoefte bestaat om eenduidige afspraken tussen alle leden van de NVVK, de VNG en leden van Aedes, Energie-Nederland, Vewin en Zorgverzekeraars Nederland vast te leggen in een bij dit Convenant behorende (model) Overeenkomst;
- m. De Overeenkomst als doel heeft om een basis te leggen voor nieuwe afspraken tussen partijen die nog geen convenant of overeenkomst met elkaar hebben afgesloten. Met de ondertekening van deze (model) Overeenkomst blijven voorgaande convenanten en overeenkomsten op het gebied van gegevensuitwisseling ten behoeve van vroegsignalering tussen partijen geldig, tenzij anders wordt overeengekomen;
- n. Vaste lasten partner en uitvoerder kunnen, binnen de kaders van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in onderling overleg, van bepalingen in de (model) Overeenkomst afwijken, wanneer de afwijking passend is bij de doelstellingen van het Landelijk Convenant Vroegsignalering en deze afwijking uitdrukkelijk tussen de vaste lasten partner en uitvoerder wordt overeengekomen.;
- o. Partijen meer uniformiteit nastreven in de aanpak van vroegsignalering met als doel meer personen te bereiken;
- p. Partijen hun afspraken wensen vast te leggen in dit Convenant;
- q. Partijen hun leden stimuleren gebruik te maken van deze uniforme afspraken door een format van een Overeenkomst waarin deze afspraken zijn vastgelegd bij dit Convenant te voegen als bijlage horende Overeenkomst.

Landelijk Convenant Vroegsignalering

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Algemene bepalingen

Definities

Partijen hanteren in het kader van vroegsignalering de onderstaande definities:

- **Betalingsregeling:** een overeenkomst tussen een klant en een vaste lasten partner, doorgaans tot stand gekomen door bemiddeling via de uitvoerder, waarbij wordt bepaald dat de vastgestelde vordering wordt terugbetaald in een vooraf vastgesteld aantal termijnen;
- **Datalek:** ongeoorloofde of onbedoelde toegang tot persoonsgegevens en ongewenst vernietigen, verliezen, wijzigen en verstrekken van persoonsgegevens; ;
- **Digitaal Meldpunt:** het digitale meldpunt waaraan betalingsachterstanden door een vaste lasten partner worden gemeld en waarbinnen de uitvoerder communiceert met iedere vaste lasten partner afzonderlijk;
- **Huisbezoek:** betreden van de woning of persoonlijk contact aan de deur waaruit een afspraak op kantoor van de hulpverlener volgt, om zicht te krijgen op de situatie en op wat er speelt in de leefomgeving;
- **Huishouden:** financiële eenheid van één of meerdere inwoners van de gemeente en klant bij één of meerdere van de vaste lasten partners, woonachtig op één adres;
- **Inwoner:** een natuurlijk persoon woonachtig in de betreffende gemeente;
- **Klant:** een natuurlijk persoon die klant is bij één of meerdere van de vaste lasten partner(s) en (potentieel) klant van de uitvoerder;
- **Overeenkomst:** de landelijke standaard overeenkomst waarin uniforme afspraken tussen uitvoerders en vaste lasten partners voor vroegsignalering zijn opgenomen;
- **Persoonsgegevens:** alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon ('de betrokkene'), die verwerkt wordt door partijen in het kader van dit Convenant;
- **Plan van aanpak:** document waarin de afgesproken acties met de klant door de uitvoerder zijn vastgelegd;
- **Problematische schuldsituatie:** situatie waarin redelijkerwijs is te voorzien dat een huishouden niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn/haar schulden of waarin het huishouden al is opgehouden met het nakomen van zijn/haar betaalverplichting(en);
- **Signaal:** een betalingsachterstand die door een vaste lasten partner is ingevoerd in het digitaal meldpunt;
- **Uitvoerder:** de uitvoeringsorganisatie(s) binnen de gemeente, dan wel aangesteld door de gemeente, die inwoners van de gemeente benaderen om hen ondersteuning te bieden binnen het kader van vroegsignalering en die verantwoordelijk zijn voor het verlenen van tijdige en adequate ondersteuning aan de betreffende inwoners;
- **Vaste lasten:** betalingsverplichtingen voor gas, water, elektriciteit, (collectieve) warmte, huur en zorgverzekering bij (één van) de vaste lasten partners;
- **Verwerkingsverantwoordelijke:** de organisatie die bepaalt met welk doel de persoonsgegevens worden verwerkt en hoe dit gebeurt;
- **Vroegsignalering:** vroegtijdig contact zoeken met klanten die hun vaste lasten niet meer (kunnen) betalen en het risico lopen op problematische schulden;
- **Vaste lasten partner:** de leden van Aedes, Energie-Nederland, Vewin en Zorgverzekeraars Nederland in hun rol van schuldeiser en tevens dataleverancier in het kader van vroegsignalering.

Landelijk Convenant Vroegsignalering

1. Doelstelling

- 1.1 De samenwerking is gericht op uniformering van uitvoeringsafspraken inzake vroegsignalering, met als doel het voorkomen van het verder oplopen van betalingsachterstanden, op het hervatten van (toekomstige) betalingsverplichtingen, op het terugdringen van het aantal klanten met betalingsproblemen en op het bieden van een toekomst zonder (problematische) schulden voor klanten van de vaste lasten partners.
Hierbij willen Partijen (dreigende) escalaties voorkomen zoals de inzet van een deurwaarder, woningontruiming, afsluiting van drinkwater en energie, instroom in de Regeling wanbetalers in de Zorgverzekeringswet en tevens uitstroom uit de Regeling wanbetalers in de Zorgverzekeringswet stimuleren.
- 1.2 Vroegsignalering beoogt een aanvulling te zijn op de huidige praktijk van schuldhulpverlening met als doel in een eerder stadium klanten te bereiken en hulp aan te bieden.
- 1.3 De samenwerking is gericht op het vaststellen van een landelijke standaard Overeenkomst voor vroegsignalering, waarin uniforme afspraken tussen uitvoerders en vaste lasten partners zijn opgenomen. De format Overeenkomst is opgenomen in de bijlage.
- 1.4 Partijen stimuleren het gebruik van de Overeenkomst en de daarin opgenomen uniforme afspraken, bij het aangaan van nieuwe samenwerkingen onder hun leden.

2. Uitgangspunten

- 2.1 Uitgangspunt bij dit Convenant is dat schulden van klanten volledig aan de vaste lasten partners worden betaald. Indien volledige betaling van de schuld door middel van een betalingsregeling of herfinanciering niet mogelijk is op grond van de criteria in de betreffende modules¹ van de NVVK, zal (worden verwezen naar) de schuldhulpverlener (om) een schuldregeling op (te) zetten.
- 2.2 Naast de bepalingen uit dit Convenant gelden in een problematische schuldsituatie de volgende uitgangspunten:
 - a. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening, de Regeling wanbetalers in de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas, de Warmteregeling en de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van drinkwater.
 - b. De NVVK Gedragscode Schuldhulpverlening en onderliggende modules.
 - c. Het incassobeleid van de vaste lasten partners.
 - d. Het uitvoeringsbeleid van schuldhulpverlening van de desbetreffende gemeente.
- 2.3 Vroegsignalering wordt primair gefinancierd door de gemeenten in het kader van hun publieke taak op het gebied van schuldhulpverlening. Eventuele financiële afspraken over bijdrage van vaste lasten partners zijn vastgelegd in de Overeenkomst.

3. Vroegsignalering

- 3.1 Partijen zijn uniforme afspraken overeengekomen betreffende de wijze van melden van betalingsachterstanden, door de vaste lasten partner aan de uitvoerder, ten behoeve van het doel als geformuleerd in artikel 1.1. Deze afspraken zijn opgenomen in artikel 3 van de Overeenkomst.
- 3.2 Partijen zijn uniforme afspraken overeengekomen betreffende het behandelen van de signalen van de vaste lasten partners door uitvoerder. Deze afspraken zijn opgenomen in artikel 3 van de Overeenkomst.

¹ Zie voor Module Betalingsregeling & Module Herfinanciering: <https://www.nvbk.nl/gedragscodes-en-modules>

Landelijk Convenant Vroegsignalering

4. Incassobeleid

Partijen zijn uniforme afspraken overeengekomen betreffende het opschorten van incassomaatregelen zoals vastgelegd in artikel 4 van de Overeenkomst.

5. Evaluatie

- 5.1 Partijen verplichten zich de in dit Convenant gemaakte afspraken minimaal 1 keer per jaar gezamenlijk te evalueren. In het startjaar van het Convenant is de intentie frequenter te evalueren. Een (tussentijdse) evaluatie vindt tevens plaats als de praktijk en/of enige wetwijziging daar aanleiding toe geeft.
- 5.2 Wetswijzigingen en evaluaties kunnen leiden tot aanpassingen van het Convenant.
- 5.3 De NVVK verplicht zich daarbij om het initiatief te nemen voor de jaarlijkse evaluatie.
- 5.4 Partijen evalueren de mate waarin doelstellingen zijn bereikt, samenwerking en communicatie.
- 5.5 Partijen bevelen aan op lokaal niveau de samenwerking en communicatie, zoals vastgelegd in de Overeenkomst, frequenter te bespreken.
- 5.6 De resultaten van vroegsignalering worden gemonitord volgens het door de landelijke projectgroep 'Vroegsignalering Schulden landt in Nederland' opgezette monitoringsysteem aangevuld met informatie over aantallen huisuitzettingen, afsluitingen van energie en drinkwater en wanbetalers zorgverzekering. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de voor de uitvoering van het Convenant verzamelde anonieme gegevens.

6. Looptijd

Dit Convenant, met de bijbehorende format Overeenkomst, heeft een looptijd van 1 jaar, te rekenen vanaf de dag van ondertekening. Deze looptijd wordt steeds stilzwijgend verlengd met een periode van 1 jaar, tenzij één of meerdere partijen 3 maanden voor deze verlenging het Convenant schriftelijk hebben opgezegd. Door middel van een schriftelijk opzegging kan iedere partij eenzijdig besluiten zich terug te treden uit de samenwerking.

Partijen zullen tussentijds in overleg treden als men niet tevreden is over de uitvoering van het Convenant, dan wel de Overeenkomst. Als partijen niet tot een gezamenlijke oplossing kunnen komen, zijn partijen afzonderlijk gerechtigd het Convenant of de Overeenkomst te beëindigen met een opzegtermijn van 3 maanden.

7. Uitbreiding deelnemende partijen

De samenwerking kan gedurende de looptijd worden uitgebreid met vertegenwoordigers van andere vaste lasten partners die in de rol van partij willen deelnemen onder dezelfde condities. In dat geval ondertekenen de NVVK, VNG en de nieuwe partij het samenwerkingsconvenant middels een addendum.

8. Bijlagen

De bijlage bevat de format Overeenkomst waarmee lokaal invulling wordt gegeven aan de afspraken in het Convenant.

Landelijk Convenant Vroegsignalering

Aldus overeengekomen en in zesvoud getekend:

Datum: Utrecht,
Datum:

VNG
L.K. Geluk
Algemeen directeur VNG

NVVK
M. Florijn
Voorzitter NVVK

Aedes
M. van Rijn
Voorzitter Aedes

R.C.H. van den Tillaar
Secretaris NVVK

Energie-Nederland
M. van der Laan
Voorzitter Energie-Nederland

Vewin
J.H. de Groene
Directeur Vewin

Zorgverzekeraars Nederland
D.J. van den Berg
Bestuursvoorzitter Zorgverzekeraars Nederland

Bijlage 1: Overeenkomst